

Valgprogram 2017

**for de socialdemokratiske kandidater til
byrådsvalget i Billund Kommune**

Forandring til fordel for alle!

1. Generelle betragtninger

Indledning: Forandring til fordel for alle!

I Socialdemokratiet ønsker vi et andet flertal i byrådet. Vi skal ud og fortælle borgerne, at hvis de stemmer på et af de partier, som peger på en Venstreborgmester, finder de ikke ud af, at et andet flertal kan gøre det bedre.

”Forandring til fordel for alle” skal være vores slagord.

Der sker meget i vores kommune. Vi har i mange år været på landkortet med store virksomheder. Gode arbejdspladser og selskabsskatter gør, at Billund Kommune har muligheder, som mange andre misunder os.

De fleste har meget at være glade for i vores kommune, som på mange områder er i vækst. Men der er stadig udfordringer. Her tænker vi mest på vore udsatte borgere. Hvordan mærker de, at vi er en kommune rig på selskabsskatter?

Tillid er godt men kontrol er bedre, skal Lenin engang have sagt. Det dur ikke! Uden tillid til de mennesker, der skal hjælpe os, f.eks. når vi er hjælpeløse og syge, går det ikke. Det bliver vanskeligere og vanskeligere at rekruttere personale til social- og sundhedssektoren samtidig med, at befolkningen bliver ældre og får mere brug for hjælp. Vi har givet flere penge til området. Vi skal sikre, at de bruges, så de kommer dem, der har mest behov, til gavn. Pengene skal ikke bruges på administration og konsulenthonorarer. Vi skal vise tillid til kommunens medarbejdere og kun dokumentere der, hvor det er nødvendigt.

I Socialdemokratiet vil vi lytte til borgerne og deres behov og indsigelser og huske, hvem vi er til for. Vi ønsker, at borgerne kan få udvidet spørgetid til byrådsmøderne. I dag kan man kun stille spørgsmål til borgmesteren og kun om sager, der ikke er på byrådets dagsorden. Borgerne skal kunne stille spørgsmål til alle byrådspolitikerne – også om sager på den aktuelle byrådsdagsorden.

Vi skal blive bedre til at synliggøre, hvilke resultater vi opnår, og hvilke særstandpunkter vi har i udvalg og byråd, så det bliver tydeligt for borgerne, hvad forskellene på Socialdemokratiet og Venstre er. Man hører tit, at det kan være lige meget, hvilket politisk flertal der er i byrådet. Men der er afgørende forskelle mellem Socialdemokratiet og Venstre – både ideologisk og i praktisk kommunalpolitik.

Vi tilbyder: Forandring til fordel for alle!

Økonomi

Økonomisk bevidsthed og ansvarlighed er forudsætninger for at have et økonomisk råderum, hvilket er afgørende for, at vi kan træffe langsigtede og holdbare beslutninger. Det er en del af den økonomiske ansvarlighed at have fokus på de langsigtede konsekvenser af de kommunale udgifter. Derfor må udgifter til forebyggende indsatser og til investeringer, der på længere sigt formindsker driftsudgifterne, prioriteres højt.

Selv om Billund Kommune for øjeblikket har en god økonomi, er det økonomiske råderum ikke ubegrænset. De årlige kommuneaftaler mellem Finansministeriet og Kommunernes

Landsforening (KL) lægger nogle snævre rammer for kommunernes økonomi (både m.h.t. skatteprocent, driftsudgifter og anlægsudgifter). Men det er vigtigt, at vi udnytter det økonomiske råderum. Det er også vigtigt, at vi opretholder den nuværende skatteprocent. Vi foretrækker at give så megen velfærd som muligt til dem, der har brug for det, frem for at give skattelettelse, som især er til gavn for de velstillede. Desuden er der en risiko forbundet med at sænke skatteprocenten. På grund af kommuneaftalerne mellem Finansministeriet og KL kan det blive svært eller umuligt at sætte skatteprocenten op igen, hvis der senere skulle blive behov for det.

Vi vil arbejde for at

- få flere til at bosætte sig i Billund Kommune, så skattegrundlaget kan forøges
- det bliver mere attraktivt at etablere og drive virksomhed i kommunen
- udlicitering begrænses – især på velfærdssamfundets kerneområder (pasning og pleje af børn, syge og ældre). Hvis udlicitering – på grund af lov- og bekendtgørelseskrav - ikke kan undgås, vil vi lægge vægt på, at arbejdet udføres på anerkendte danske løn- og arbejdsvilkår, at der tages hensyn til miljø og arbejdsmiljø, og at kommunale enheder får mulighed for selv at byde på opgaverne.
- der i udbudskontrakter indsættes arbejdsklausuler (herunder bestemmelser om kædeansvar), uddannelsesklausuler og sociale klausuler
- have en stram styring af budgettet og bruge metoder og værktøjer, som hurtigt slår alarm, hvis det begynder at skride
- kontrollere, at de politiske beslutninger faktisk føres ud i livet af forvaltningen.

Forvaltning

Byrådets opgave er at udvikle visioner og fastlægge mål. Forvaltningens opgave er at føre byrådets visioner og mål ud i livet og at sørge for, at byrådet har det bedste grundlag at træffe deres beslutninger på. Byrådet skal ikke sagsbehandle, og forvaltningen skal ikke politisere.

Vi vil arbejde for at

- flere overordnede beslutningsprocesser begynder på det politiske niveau, inden forvaltningen udarbejder forslag til beslutning
- det beslutningsgrundlag, forvaltningen udarbejder, bliver mere fuldstændigt
- der så vidt muligt foreligger flere beslutningsforslag, når politikerne skal træffe deres beslutning.

Ledelse og medarbejdere

En kommune fungerer kun godt, hvis de mennesker, der skal føre politikernes visioner og mål ud i livet, er veluddannede og trives i deres job. Kun derved kan borgerne få den bedste service. Og kun derved kan medarbejderne give børn, syge og ældre den tryghed og trivsel, de har krav på.

Vi vil arbejde for at

- forvaltningen er præget af en "flad" organisationsstruktur
- alle kommunalt ansatte anerkender de politisk vedtagne mål og strategier
- medarbejderne får mulighed for – og er parate til – at tage et ansvar
- medarbejderne motiveres til at komme med forslag og ideer til opgavernes løsning
- medarbejderne inddrages ved større udviklingsprojekter
- afdelinger og forvaltninger koordinerer på tværs med henblik på at optimere indsatsen
- der iværksættes forebyggende initiativer for at nedbringe sygefraværet blandt de kommunalt ansatte – bl.a. for at nedbringe vikarudgifterne
- medarbejderne har mulighed for at udvikle sig, så de trives og oplever arbejdsglæde
- kommunens personalepolitik er så god, at den kan tiltrække og fastholde velkvalificerede medarbejdere
- der afsættes de nødvendige midler til opkvalificering og efteruddannelse
- ledelsen får den sparring og efteruddannelse, der er nødvendig for at kunne tilgode disse ovenstående
- medarbejdernes ret til indflydelse og medbestemmelse gennem MED-systemet ikke bare er formel, men også er reel
- at så mange personalerettede initiativer som muligt forankres i MED-systemet
- at politikerne har adgang til referaterne fra alle MED-udvalg
- formindske brugen af ekstern konsulentbistand.

Borgerinddragelse

For os handler borgerinddragelse om reel medindflydelse. Det er vigtigt, at borgerne får information og indsigt, ligesom det er vigtigt, at kommune og byråd kender borgernes ønsker og behov. Åben dialog skal være i højsædet.

Vi vil arbejde for at

- borgerne bliver hørt og inddraget i alle væsentlige politiske beslutninger i kommunen. Et middel hertil kan være at nedsætte flere borgergrupper (særlige udvalg i henhold til lov om kommunernes styrelse § 17, stk. 4), der kan rådgive politikerne.
- større udviklingsprojekter bygger på borgernes aktive medvirken
- høringssvar fra borgerne tages alvorligt. Borgerne skal kunne se, at der er blevet taget stilling til høringssvarene.
- kommunikationen mellem borgere og byråd er klar og entydig.

Frivillighed

Et samfund uden frivillige er et fattigt samfund. Det handler om samfundsansvar og om at være der for andre. Både de frivillige og de, der får hjælp af de frivillige, har glæde af fællesskabet. Men det frivillige arbejde skal kun være et supplement og bygge oven på velfærdssamfundets ydelser.

Vi vil arbejde for at

- de kommunale velfærdsopgaver i Billund Kommune aldrig udelukkende baserer sig på frivilligt arbejde
- frivillige ikke varetager pasnings- og plejeopgaver
- frivillige ikke tager arbejde fra professionelle
- arbejde, der ellers ikke ville blive gjort, varetages af frivillige, når der er frivillige, der har tid og lyst til det
- der etableres et samlingssted for de frivillige organisationer (et frivillighus)
- at kommunen understøtter det frivillige arbejde – bl.a. ved at kommunen følger op på de frivilliges opgaver og arbejdsvilkår.

Digitalisering

Det er vigtigt fortsat at udnytte de fordele, der er i digitalisering af arbejdsgange og kommunikation mellem borgere og offentlige myndigheder. Digitalisering er en rigtig god ide, så længe det sikres, at ingen hægtes af.

Vi vil arbejde for at

- der fortsat etableres IT-kurser – enten i kommunalt regi eller af frivillige – for de borgere, der føler sig hægtet af den digitale udvikling
- borgere tilbydes hjælp til at gennemføre den digitale kommunikation med det offentlige
- borgere, der ikke har mulighed for at leve op til de digitale krav, kan blive registreret som "ikke digitale", så de selv eller deres pårørende fortsat kan kommunikere med kommunen pr. brev eller telefon.

2. Børne- og kulturområdet

Daginstitutioner og dagpleje

I Billund Kommune skal børn have den støtte og omsorg samt de udviklingsmuligheder, de har brug for. Helt centrale værdier for arbejdet med børnene er tillid og trivsel. Desuden er det afgørende for dagtilbuddene, at de er for alle.

Vi vil arbejde for at

- medarbejderne i daginstitutionerne og dagplejen har et højt uddannelsesniveau. I forbindelse med efteruddannelse er det nødvendigt at sikre tilstrækkelige midler til vikardækning.
- der er gode normeringer i Billund Kommune. Det er en forudsætning for tilstrækkelig omsorg og kvalitet i arbejdet med børnene. BUPL har anbefalet en normering, der hedder 1 til 6 i børnehaver og 1 til 3 i vuggestuer. Det kunne være et godt bud på, hvordan normeringen skal se ud i Billund Kommune.
- det uddannede personale i daginstitutionerne udgør mindst 75 %

- førstegangsførelde får tilbud om at blive en del af en gruppe bestående af vordende forældrepar, hvor der er tilknyttet en fast sundhedsplejerske
- der til de allermindste skal være et reelt valg mellem en institutionsplads eller en dagplejeplads
- madordninger indgår som led i det pædagogiske arbejde. Der skal være fokus på sundhed og trivsel og på børnenes behov.
- nærhed prioriteres. Der skal i alle institutioner være mulighed for at etablere mindre, overskuelige enheder, da det giver ro og tryghed i hverdagen. Også i større institutioner skal rammerne for "det små i det store" være til stede.
- der skal være plads til forskellighed. Alle børn skal opleve, at de bliver hørt.
- der skal være særligt uddannet personale til børn med fysiske eller psykiske handicap
- børn med motoriske vanskeligheder får den nødvendige hjælp
- bevare specialbørnehaven ("Brinken") i Grindsted som et særligt tilbud
- der både i Billund, Grindsted og Vorbasse er gæstehuse til børn i dagpleje
- dagplejeledelsen er samlet centralt, og at kvaliteten af ledelsen fortsat udvikles
- sikre, at de ansatte er klar til at modtage børn med en anden kultur og et andet sprog. Det tilstræbes, at alle disse børn kommer i et pasningstilbud for at fremme en reel integration.
- ordningen med fleksibel åbningstid ikke forlænges. I stedet tilstræbes det, at åbningstiderne tilgodeser forældrenes behov i et samarbejde, hvor eksempelvis en enkelt daginstitution kan have udvidet åbningstid.
- det kommunale tilsyn med de private børnepasningsordninger bliver tættere.

Skole

Udvikling og kvalitet skal være kendetegnende for skolerne i Billund Kommune. Motivation er nøgleordet for at lære noget og for at skabe succeser i hverdagen. Derfor skal vi sikre, at de rette betingelser for motivation er til stede. Helt centrale værdier for arbejdet med børnene er tillid og trivsel. Desuden er det væsentligt for folkeskolen, at den er for alle.

Vi vil arbejde for at

- klassekvotienten ikke overstiger 22 elever
- der i undervisningen tages hensyn til det enkelte barns individuelle måde at lære på
- skolerne er rummelige og inkluderende – men ikke for enhver pris
- fællesskabstænkning og demokrati støtter og udvikler undervisningen
- alle børn inddrages i skolens dagligdag – bl.a. gennem elevråd – således at eleverne oplever fællesskab og demokrati
- at sikre, at de ansatte er klar til at modtage børn med en anden kultur og et andet sprog
- alle børn i folkeskolen har mulighed for at købe et sundt og varieret måltid, så de er i stand til at få udbytte af undervisningen
- målstyring kun anvendes, når den giver mening. Målstyring kommer let til at tage tid fra kerneopgaven.

- IT inddrages og anvendes i de læringsmæssige sammenhænge, hvor det giver mening. En forudsætning for dette er ordentligt udstyr i skolerne.
- der laves en lokalaftale på folkeskoleområdet, hvor der gøres op med de rigide arbejdstider, således at lærernes arbejde tilpasses det øvrige arbejdsmarked
- skolerne fortsat har engagerede lærere, der både har medindflydelse samt rum og tid til at tilrettelægge deres undervisning
- lærernes kompetencer fortsat udvikles og udbygges gennem efteruddannelse. I forbindelse med efteruddannelse er det nødvendigt at sikre tilstrækkelige midler til vikardækning.
- forældrene inddrages i et forpligtende samarbejde
- de mindre skoler støttes i deres bestræbelser på at skabe bæredygtige undervisningsmiljøer - f.eks. gennem samlæsning af klasser og opbrydning af aldersdelt undervisning. Der skal desuden åbnes mulighed for samarbejde og samlæsning på tværs af skoler for at sikre og bibeholde et bæredygtigt undervisningsmiljø. Det helt centrale er, at der er kvalitet i tilbuddet.
- foreningslivet, erhvervslivet og andre samarbejdsparter i lokalsamfundet inddrages i et konstruktivt samarbejde med folkeskolerne i overensstemmelse med tankerne om den åbne skole
- kommunens gode 10. klassetilbud fortsat udbygges og udvikles, så alle elever er parate til at starte på en ungdomsuddannelse
- UU-vejledningen giver en kvalificeret vejledning i forhold til studie- og jobvalg. Der skal holdes fast i det nuværende niveau med individuel vejledning mv.
- UU-vejledningen som udgangspunkt målrettes uddannelser i Billund Kommune, hvis de findes
- ungdomsskolens aktiviteter udbydes over hele kommunen
- der etableres faciliteter for ungdomsskolen i tilknytning til Campus Grindsted i forbindelse med den kommende udbygning af Musikcentralen i Grindsted
- Billund Kulturskole er et tilbud for alle i kommunen. Prisen for deltagelse skal fastsættes, så alle kan være med. Der bør være mulighed for økonomisk friplads.

Ungdomsuddannelser

På fremtidens arbejdsmarked bliver det at have en uddannelse mere og mere nødvendig. Billund Kommune skal derfor fortsat understøtte, at der er et attraktivt og bredt udbud af ungdomsuddannelser i Grindsted.

Da de fleste ungdomsuddannelsesinstitutioner er statslige selvejende institutioner, er det begrænset, hvor meget Billund Kommune kan blande sig i de enkelte ungdomsuddannelsesinstitutioners arbejde.

Vi vil arbejde for at

- Campus Grindsted fortsat styrkes og udvikles samt for, at der i folkeskolerne i kommunen fra 7. årgang sikres kendskab og tilknytning til Campus Grindsted
- optagelsesfrekvensen til ungdomsuddannelserne fortsat er høj
- kommunen fungerer som en aktiv samarbejdspartner for ungdomsuddannelserne
- netværket til de nærmeste uddannelsesbyer udbygges og udvikles til gavn for ungdomsuddannelsesinstitutionerne

- tilskynde til, at der indgår et internationaliseringsaspekt i ungdomsuddannelserne i Grindsted
- busforbindelserne til og fra oplandet til ungdomsuddannelserne i Grindsted udbygges og forbedres
- der er en koordineret indsats for de unge, der har problemer, så de ikke oplever at blive kastebold mellem forskellige forvaltninger og afdelinger i kommunen.

Fritid, idræt og kultur

Et blomstrende foreningsliv og aktiviteter på idræts- og kulturområdet er afgørende for et aktivt og meningsfuldt fritidsliv. Gode kultur- og fritidstilbud af høj kvalitet er væsentlige elementer i familiernes hverdag. Det er afgørende, at de frivillige sikres gode vilkår samt mulighed for støtte og vejledning – bl.a. i form af kursustilbud og temadage.

Vi vil arbejde for at

- det stærke foreningsliv fortsat udbygges og udvikles
- samarbejdet mellem foreningerne på tværs i kommunen styrkes
- der skabes ensartede retningslinjer for kommunale tilskud på fritidsområdet. Ved ændringer af retningslinjerne skal der være en tilstrækkelig lang indfasningsperiode for at holde hånden under eksisterende foreninger.
- foreningslivet ikke pålægges ekstra bureaukratiske byrder
- der også etableres aktiviteter, der imødekommer børn og unge, der ikke dyrker idræt
- der serveres sund mad i vore idrætscentre og haller
- kulturelle aktiviteter i Billund Kommune generelt understøttes
- bibliotekernes funktion både som kultur- og informationsformidlere støttes
- der er gode tilbud i Billund Kulturskole, og at disse bidrager til et stærkt kulturliv i hele kommunen
- Billund Museum samles ved Karensminde, og at besættelsestidssamlingen her får en fremtrædende plads, så egnens historie – både den gamle og den nyere – kan fortælles
- kultur- og fritidspolitikken udfoldes og gennemføres med særligt fokus på udviklingsmulighederne i den samarbejdsmodel, der er skitseret i Billund Kommunes kultur- og fritidspolitik (et samarbejde mellem Børne- og Kulturudvalget, Børne- og Kulturforvaltningen, foreninger og borgere – for nærmere detaljer henvises der til Billund Kommunes hjemmeside).

Børn og unge med særlige behov

Det er vigtigt, at børn og unge med særlige behov kan få samme muligheder for et godt børne- og ungeliv, uddannelse og arbejde, som andre børn og unge har. Vi skal forbedre deres vilkår og prioritere indsatsen, så de menneskelige, faglige og økonomiske ressourcer udnyttes så godt som muligt. Vi forpligter os på at have et særligt ansvar for børn og unge med særlige vanskeligheder.

Vi vil arbejde for at

- vi til enhver tid har det fornødne beredskab til at hjælpe børn og unge med særlige vanskeligheder
- opprioritere den tidlige indsats, så færrest mulige børn får behov for mere indgribende hjælpeforanstaltninger
- hjælpen ydes i tæt dialog med forældrene og med barnets øvrige netværk
- kvalitetsudvikle på det anbringelsesforebyggende område
- det specialtilbud på folkeskoleområdet, der oprettes i 2018, er af kvalitet, så trivsel og læring for målgruppen sikres
- der fortsat er et 10+-tilbud med kvalitet
- daginstitutioner, dagpleje og skoler har klare retningslinjer for, hvornår der skal ske underretning om børn og unge, der mistrives. Der skal være fokus på, at en underretning skal laves så tidligt som muligt i barnets liv.
- familier, der er i sorg på grund af dødsfald blandt de nærmeste, tilbydes særlig hjælp.

3. Social- og sundhedsområdet

Sundhed og forebyggelse

I Billund Kommune skal alle borgere have mulighed for at leve et sundt og aktivt liv uanset baggrund. Det skal bl.a. opnås ved en høj grad af forebyggelse.

Vi vil arbejde for at

- skabe større fokus på forebyggelse, bl.a. ved at
  - daginstitutioner og skoler tilbyder god og sund mad
  - motion bliver en integreret del af det, der foregår på kommunens institutioner og arbejdspladser
  - intensivere det forebyggende arbejde, så færre bliver overvægtige, begynder at ryge, bliver alkoholikere eller begynder at tage euforiserende stoffer
- etablere et sundhedshus i Billund Kommune, som skal være et anker i den forebyggende og helhedsorienterede indsats. I et sådant sundhedshus kunne der bl.a. være ansat
  - syge- og sundhedsplejersker
  - forskellige terapeuter
  - socialrådgivere.

Sundhedsvæsen

Vi ønsker et sundhedsvæsen, der bygger på at skabe helhed og sammenhæng for borgerne. Forebyggelse, behandling og genoptræning skal opleves som et sammenhængende forløb for både patienter og pårørende.

Samarbejdet mellem regionen og kommunen skal fungere tilfredsstillende, så borgerne oplever at få den behandling, de har behov for. Det forbedrede samarbejde mellem regionen og kommunen med fokus på en sammenhængende indsats skal bl.a. forhindre de mange genindlæggelser. Det skal et sundhedshus i Billund Kommune være med til at sikre.

Trivsel

I en verden i fuld fart og med udviklingen af sociale platforme føler mange sig alligevel ensomme. Det gælder i særlig grad unge og ældre. Ensomheden påvirker livskvaliteten. Undersøgelser viser, at der er en væsentlig sammenhæng mellem ensomhed, mobning, misbrug og selvmord. Derfor bliver vi nødt til at tage ensomhed alvorligt.

Vi vil arbejde for at

- personalet, der har med børn og unge at gøre, får bedre muligheder for spotte de børn og unge, der er ensomme og mistrives, for at hjælpe dem videre
- give personalet, der arbejder med børn og unge, redskaber og metoder, så de bliver bedre rustet til opgaven
- oprette tilbud, som skal gøre det nemmere at skabe nye relationer og netværk
- personalet, der har med ældre at gøre, får bedre muligheder for at hjælpe de ældre, der er ensomme og mistrives
- give personalet, der har med ældre at gøre, redskaber og metoder, så de bliver bedre rustet til opgaven.

Et godt arbejdsmiljø for medarbejderne på social- og sundhedsområdet vil give dem mulighed for at gøre en forskel i deres daglige arbejde.

Vi vil arbejde for at

- skabe en kultur, som bygger på tillid og dialog
- fjerne så meget bureaukrati som muligt
- sikre en høj medarbejdertrivsel, som skal føre til lavere sygefravær og lavere forbrug af vikarer
- sikre et veluddannet personale og en høj grad af efteruddannelse
- sikre reel medarbejderindflydelse gennem velfungerende MED-udvalg.

Ældrepleje

Socialdemokratiet er garanten for, at ældre får den omsorgsfulde hjælp og pleje, der er nødvendig. Der skal skabes fleksible løsninger, så medarbejderne og borgerne sammen får større frihed til at planlægge hjælpen.

Vi vil arbejde for at

- behandlingen af de ældre udføres på en værdig måde med indføling og omtanke
- den aktiverende og forebyggende indsats prioriteres højt
- ensomhed forebygges, så brugen af psykofarmaka holdes på et minimum
- det især er behovene hos de svageste, der tilgodeses

- velfærdsteknologi bliver udbredt og brugt der, hvor den gør gavn og nytte for både de ældre og medarbejderne
- sikre, at der bliver lavet hjemmelavet mad på Billund Kommunes plejecentre
- sikre, at der stadig bliver mulighed for levering af mad til ældre hjemmeboende.

Behovet for plejehjemspladser skal til enhver tid dækkes af de kommunale plejecentre.

Vi vil arbejde for at

- sikre den fornødne specialisering og ekspertise på de enkelte plejecentre
- der ikke kan tilkøbes ekstra ydelser inden for den personlige pleje. Det kommunale plejehjemstilbud skal være ens for alle.

Demens

Med en ændret alderssammensætning i Billund Kommune får flere og flere borgere demens.

Vi vil arbejde for at

- borgere med demenslignende symptomer bliver undersøgt så tidligt som muligt, så den forebyggende behandling kan iværksættes
- borgere med demens og deres pårørende sikres en sammenhængende indsats
- pårørende til demente har mulighed for at få den fornødne aflastning – både i eget hjem og via Billund Kommunes dagcentre
- der altid kan leveres kvalificeret hjælp og rådgivning til den enkelte demente og de pårørende
- der er tilstrækkeligt med plejeboliger indrettet efter de demensramtes behov.

Genoptræning

Muligheden for genoptræning efter uheld, ulykker og operationer kommer til at betyde mere og mere for vores samlede sundhed og oplevelse af livskvalitet. Vi skal i endnu højere grad have fokus på genoptræningens betydning.

Vi vil arbejde for at

- den kommunale genoptræning tilbydes umiddelbart efter uheld, ulykker og operationer, så den samlede tid inden tilbagevenden til arbejdsmarked og normalt familieliv afkortes
- der tilbydes en hurtig og relevant genoptræning – specielt ved hjerneskader
- genoptræningen ved hjerneskader inddrager den enkeltes samlede ressourcer – herunder familie og omgangskreds – mest muligt
- sikre værdige tilbud sammen med ligestillede for senhjærneskadede.

Handicap- og psykiatriområdet

Handicappede og psykisk syge skal støttes, så de har samme muligheder som andre borgere, når det gælder botilbud, uddannelse, beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud.

Vi vil arbejde for at

- stille en vifte af tilbud til rådighed med hensyn til både botilbud og samværs- og aktivitetstilbud
- unge handicappede ikke flyttes på plejecentre for ældre. Der skal sikres særlige bofællesskaber for unge fysisk og psykisk handicappede.
- alle – uanset karakteren af handicappet – skal have mulighed for at deltage i samfundslivet
- sikre, at handicappede får den fornødne seksualvejledning
- borgere med en dobbeltdiagnose - hvoraf den ene er misbrug - sikres en sammenhængende behandling
- sikre, at personalet har den tilstrækkelige viden til at give de handicappede den fornødne hjælp
- velfærdsteknologi bliver udbredt og brugt der, hvor den er til gavn og nytte for både de handicappede og medarbejderne.

Misbrugere

Billund Kommune skal medvirke til at forebygge og sikre, at misbrug konstateres og behandles hurtigst muligt – uanset om problemet er alkohol, stoffer eller medicin.

Vi vil arbejde for at

- området bliver en del af den forebyggende indsats, så færre bliver misbrugere
- sikre et stærkt lokalt tilbud
- der udvikles et tæt samarbejde på tværs af de traditionelle fagskel og forvaltningsområder, så indsatsen bliver helhedsorienteret
- der sker en løbende evaluering af, om behandlingen er den bedst mulige.

4. Teknik- og miljøområdet

Socialdemokratiet ønsker, at Billund Kommune skal være kendt som en grøn kommune. Et fokuspunkt bør være, at vi skal være energikommune – evt. i samarbejde med andre kommuner. Vedvarende energi, miljøtiltag, varmeinitiativer, genbrug, bygningsrenoveringer, bevidst indkøbspolitik - vi skal bruge alle de muligheder, der findes til at sikre en bedre verden for os selv og vore efterkommere.

Affald og genbrug

Vi smider stadig store mængder affald ud hver eneste dag. Billund Kommune er kommet langt med affaldssorteringen, men vi kan blive endnu bedre – især på de kommunale institutioner. Al affald skal ses som en ressource. Vi skal være del af den cirkulære økonomi.

Vi vil arbejde for at

- genbruge så meget som muligt på alle niveauer i kommunen
- det er let for borgerne at sortere deres affald, så mest muligt genbruges
- alle kommunale institutioner og erhvervsvirksomheder er med til at affaldssortere
- alle turismeområder er med til at affaldssortere
- affaldsbeholdere i byerne er rigelige og rummelige
- de særlige problemer i Grindsted midtby i forbindelse med weekendens aktiviteter bliver løst
- de særlige problemer i Billund midtby, der forventes som følge af den forøgede tilstrømning af turister, bliver løst
- vi som turismekommune skal have løst problemet med de manglende offentlige toiletter i Grindsted og Billund midtby.

Energi

Billund Kommune skal tage CO₂-problemet alvorligt - dels for at yde et bidrag til reduktion af den globale opvarmning og dels for at spare skatteyderne penge.

Vi vil arbejde for at

- kommunen som led i opnåelse af status som energikommune vedtager et mål om en CO₂-reduktion på 4 % om året
- de energibesparelser, der opnås ved renovering af eksisterende kommunale bygninger, deles fifty-fifty med de involverede institutioner
- der sker en opprioritering af grønne, alternative energiformer.

I Billund Kommune er der mange og store landbrug. Det giver udfordringer og muligheder. Blandt udfordringerne er risikoen for forurening og lugtgener. Blandt mulighederne ser vi f. eks. de forbedrede teknologier for en mere rationel gylleseparering og for biogasproduktion. Hermed kan vi være med til at begrænse henholdsvis udvaskning af kvælstof og udledning af CO₂.

Vi vil arbejde for, at kommunen fortsætter dialogen med landbruget om alternative former for behandling og håndtering af husdyrgødning.

Natur

Billund Kommune er beriget med en række naturområder, som har stor værdi - både for os der bor her, for dem der måske vil flytte hertil og for turisterne.

Vi vil arbejde for at

- naturområderne bliver mere tilgængelige ved at anlægge stier og ved at opstille oversigtskort
- kommunen i landskabet bl.a. benytter sig af QR-koder som en hurtig genvej til nyttig information
- den øgede tilgængelighed ikke slider naturen ned, og at kommunen laver naturplejeplaner for udsatte naturområder.

Forurening

Billund er en kommune, som af bitter erfaring bør kende nødvendigheden af et højt beredskab mod forurening.

Vi vil arbejde for at

- miljøberedskabet og miljøkontrollen er i top, så vi kan matche udfordringerne fra erhvervslivet
- vores kloaksystem er opdateret til at klare skybrud
- spildevands- og regnvandsnettet er sikret mod forurening.

Lokalplaner/udbud af boliger og grunde

Al tale om udvikling og fremgang for Billund Kommune afhænger bl.a. af, at flere vælger Billund som bopælskommune. Derfor er det vigtigt, at der udbydes spændende boligformer og bomuligheder i hele kommunen, som er til at betale for almindelige borgere.

Vi vil arbejde for at

- Grindsted midtby bliver et mere tiltrækkende sted at opholde sig
- boligforeningerne til stadighed tilbyder attraktive lejligheder/huse til de boligsøgende i hele kommunen
- påvirke boligforeningerne til at etablere flere ungdomsboliger
- efterspørgslen efter attraktive byggegrunde til enhver tid kan efterkommes i alle bysamfund i kommunen.

For at sikre den fortsatte udvikling af Billund Kommune er det nødvendigt, at der er nok arealer lagt ud til erhvervsbyggeri.

Vil vi arbejde for at

- vores centerområder hele tiden kan opfylde ønsker og behov for udvidelser eller nye tiltag
- vores erhvervsområder er placeret, så de er til mindst mulig gene for borgerne
- nedlagte landbrugsbygninger kan bruges til ikke-forurenende erhverv i landområderne
- vi generelt bliver betragtet som en erhvervsvenlig kommune med de rigtige grunde, den rette infrastruktur samt en korrekt og hurtig sagsbehandling.

Landsbyer og landdistrikter

Landsbyerne skal udgøre en vigtig brik i bestræbelserne på at skabe liv og vækst i hele kommunen. Det skal være attraktivt at bosætte sig på landet.

Vi vil arbejde for at

- skabe sikre skoleveje
- støtte lokalt forankrede initiativer
- fremme dialogen mellem centerbyer, landsbyer og landdistrikter
- inddrage lokalrådenes udviklingsplaner i den konkrete planlægning i kommunen
- der arbejdes på at indføre en "landsbypedelordning"
- landdistriktpuljen også kan støtte allerede eksisterende aktiviteter i landdistrikterne
- der er et tilstrækkeligt antal attraktive byggegrunde i alle landsbyer
- der åbnes op for storparceller i landsbyerne
- der er lejeboliger til rådighed over hele kommunen
- der er et passende antal erhvervsgrunde i hele kommunen
- der etableres en "sløjfebusordning"
- det nyligt vedtagne ungdomskort til den kollektive trafik i kommunen udbredes til andre grupper (specielt til ældre)
- alle kommunens byer forbindes med cykelstier.

Veje og trafik

I Billund er presset på vejnettet steget til bristepunktet. Det er derfor godt, at Billund Kommune har vedtaget en trafiksikkerhedsplan for hele kommunen og en trafikafviklingsplan for Billund by.

Vi vil arbejde for at

- alle lokalplaner bliver trafiksikkerhedsvurderet af kommunens vejmyndighed og politiet, således at nye boligområder og butikcentre mm. bliver trafiksikre og ikke efterfølgende skal have bekostelige ombygninger
- kommunens byer skal bindes sammen af cykelstier
- den kollektive trafik - herunder taxabetjeningen - tilgodeser borgernes og turisternes behov
- udvikle Flextur-ordningen, så den bliver billigere
- fastholde og fremme jernbaneforbindelsen fra Vejle til Billund
- få gennemført en motorvej gennem kommunen vest om Billund by
- motortrafikvejen nord for Billund videreføres fra Karlskovkrydset helt frem til luft-havnen.

5. Beskæftigelse, erhverv, turisme og integration

Der er meget at glæde sig over i Billund Kommune, når det gælder beskæftigelse og erhverv.

Der er mange arbejdspladser. Og arbejdsløsheden er blandt de laveste i Danmark. Kommunen yder sit bidrag ved en smidig og hurtig sagsbehandling i forhold til erhvervsvirksomhederne.

Men der er også udfordringer.

En stor del af dem, der arbejder i Billund Kommune, bor her ikke. Hver dag er der en stor indpendling til arbejdspladserne i kommunen. Den daglige indpendling er netto på over 4000 personer. Det er især blandt veluddannede og højtlønnede, at indpendlingen er stor. Borgerne i Billund Kommune har generelt et lavt uddannelsesniveau. I hele Region Syddanmark er det kun borgerne i Langeland Kommune, der har et lavere uddannelsesniveau.

Beskæftigelse

Arbejde giver identitet og personlig tilfredsstillelse for den enkelte, fordi man kan forsørge sig selv, og fordi man gennem arbejdet får nogle sociale kontakter, der er svære at undvære. Derfor vil næsten alle gerne have et arbejde. Og derfor har alle, der overhovedet har mulighed for at arbejde, krav på den bedst mulige støtte til at finde et job, der passer til deres formåen. Omvendt må det være et uomgængeligt velfærdsgode at få en mere permanent offentlig forsørgelse, hvis man på grund af svære fysiske, psykiske eller sociale handicaps er ude af stand til at arbejde. Ingen skal udsættes for nyttesløs aktivering. En lægelig vurdering af manglende arbejdsevne må respekteres. Men sigtet må hele tiden være, at alle, der kan arbejde, får muligheden for det på et rummeligt arbejdsmarked.

Vi vil arbejde for at

- sikre, at alle kommunale arbejdsopgaver (også arbejdsopgaver, der er udliciteret) udføres på anerkendte danske løn- og arbejdsvilkår
- kommunen effektivt kontrollerer, at det sker
- der stilles krav til virksomheder, der udfører arbejde for kommunen, om at de lever op til nogle sociale og uddannelsesmæssige forpligtelser (bl.a. kædeansvar, sociale klausuler og praktikpladser)
- personer med en restarbejdsevne i behold skal sikres en plads på arbejdsmarkedet efter de til enhver tid gældende regler herom (bl.a. nyttejob, fleksjob og skånejob)
- samarbejde med virksomhederne om oprettelse af flere voksenlærlingepladser
- ledige så hurtigt som muligt kan vende tilbage til arbejdsmarkedet bl.a. for at formindske antallet af personer, der støder mod kontanthjælpsloftet
- ledige – både dagpengemodtagere, kontanthjælpsmodtagere og sygedagpengemodtagere – realkompetenceafklares hurtigst muligt af et velfungerende kompetencecenter
- hele familiens situation inddrages i arbejdet på at sikre ressourcetsvage personer adgang til arbejdsmarkedet

- gøre mere brug af de omskolings- og revalideringsmuligheder, der findes
- indgå partnerskabsaftaler med fagforeninger og A-kasser
- formindske sygefraværet for kommunens ansatte
- samarbejde med de private virksomheder om at reducere antallet af langvarige sygemeldinger og om efterfølgende at sikre en lempelig tilbagevenden til arbejdsmarkedet for den enkelte
- styrke netværket mellem kommunen, arbejdsmarkedets parter og det primære sundhedsvæsen
- styrke og sikre en bedre koordinering af indsatsen over for unge, der har svært ved at finde fodfæste i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Erhvervspolitik

En gunstig erhvervsudvikling er en vigtig forudsætning for kommunens fremtid. Det skal også fremover være tiltrækkende at drive virksomhed i kommunen. Det er også vigtigt at sikre attraktive kommunale arbejdspladser.

Udliciteringen skal begrænses så meget som muligt – især på velfærdssamfundets kerneområder. Mange kommuner har dårlige erfaringer med en overdreven udliciteringspolitik.

Vi vil arbejde for at

- virksomhederne påtager sig et samfundsmæssigt ansvar (socialt og miljømæssigt)
- virksomhedernes behov for en hurtig og smidig sagsbehandling fortsat kan imødekommes
- udnytte planlovgivningens muligheder for etablering af anden ikke-forurenende virksomhed end landbrug i nedlagte landbrugsbygninger
- forbedre mulighederne for efter- og videreuddannelse af lavt uddannede og arbejdsløse, så virksomhederne kan finde kvalificeret arbejdskraft i kommunen (ordblindhed, skoleforskrækkelse og andre sociale forhindringer skal modvirkes)
- styrke og fremme innovative miljøer
- hjælpe og understøtte iværksættere (f.eks. ved etablering af virtuelle netværk for folk med lyst til at starte erhvervsvirksomhed)
- tilskynde til etablering af "grønne virksomheder"
- tiltrække erhverv, der anvender højt uddannet arbejdskraft
- sikre hurtig og effektiv internet- og mobiltelefondekning i alle dele af kommunen
- forbedre infrastrukturen (bl.a. ved fortsat at presse på for at få fremrykket etableringen af en motorvej med linjeføring vest om Billund og af en jernbanelinje til Billund).

Erhvervspolitikken og bosætningspolitikken er to sider af samme sag. Det skal være tiltrækkende at bosætte sig i kommunen.

Vi vil arbejde for at

- styrke det internationale miljø, kommunen er præget af
- hjælpe ægtefæller til tilflyttere, der har beskæftigelse i kommunen, med at finde arbejde
- tilbyde attraktive bosætningsmuligheder rundt omkring i kommunen

- sikre et højt kvalitetsniveau for børnepasning og folkeskole
- der fortsat er et bredt udbud af ungdomsuddannelser i Grindsted i et godt ungdomsuddannelsesmiljø, der kan tiltrække endnu flere unge (bl.a. med fortsat støtte til Campus Grindsted)
- påvirke boligforeningerne til at etablere flere ungdomsboliger
- have gode kultur- og fritidstilbud – også for foreningsløse børn og unge, for erhvervsaktive og for ældre.

Turisme

Turismeerhvervet betyder meget for Billund Kommune. Næsten 10 % af den økonomiske aktivitet i kommunen stammer fra turismen. Opgaven er at få gjort de mange turister opmærksom på nogle af de mange andre oplevelsesværdige attraktioner i kommunen (ud over de store turistattraktioner i Billund), så turisterne bliver her noget længere.

Billund Kommune er specielt rig på naturoplevelser. Vi har mange cykelstier i kommunen. Blandt mulighederne er også jagt, fiskeri og golf.

Der er mange gode muligheder for overnatning i kommunen ud over overnatningsmulighederne i Billund (BB, campingpladser mv.).

Vi vil arbejde for at

- styrke turismedelen af Billund ErhvervsFremme
- styrke turismeportalen på Visit Billunds hjemmeside
- synliggøre turistaktiviteter og overnatningsmuligheder i hele kommunen
- understøtte iværksætterier inden for turismeerhvervet
- udbygge cykelstier og stisystemer i hele kommunen
- udbygge den kollektive trafik.

Integrationspolitik

Gennem de seneste år er der kommet en del udlændinge til Billund Kommune. Det gælder både flygtninge og indvandrere, som har fundet arbejde i kommunen

Hvad enten det er den ene eller den anden form for nytilkomne udlændinge, skal vi behandle dem ordentligt og gøre en indsats for, at de hurtigt bliver integreret på arbejdsmarkedet og i lokalsamfundet. Billund Kommune har i så henseende et stort ansvar. Men vi må samtidig gøre det klart for de nytilkomne, at de også selv har et ansvar for, at integrationen lykkes. Det er særlig vigtigt, at de nytilkomne forstår, at de skal lære at begå sig på dansk så hurtigt som muligt.

Alle nytilkomne (både flygtninge og indvandrere) skal have de samme rettigheder og de samme pligter som andre borgere i kommunen.

Med hensyn til flygtninge vil vi arbejde for at

- sikre en koordineret og helhedsorienteret modtagelse af nye flygtninge
- kommunen er opsøgende i arbejdet på at motivere flygtninge til at deltage aktivt i sprogkurser, så de så hurtigt som muligt lærer at beherske det danske sprog (mindst på niveau 3)

- sikre, at flygtninge får en oplæring i det danske demokrati og i de væsentligste værdier og normer i det danske samfund (specielt ligestillingen mellem kønnene)
- der foretages en hurtig kompetenceafklaring, så vi kan drage nytte af de færdigheder, flygtninge har
- kommunen aktivt understøtter flygtninge i at komme ud på arbejdsmarkedet (virksomhedspraktik, IGU mv. – gerne med elementer af danskundervisning i virksomhedsforløbet)
- der gøres en ekstra indsats for at motivere kvinderne til at få en tilknytning til arbejdsmarkedet
- understøtte iværksætteri blandt flygtningene
- sikre en spredning over hele kommunen ved bosætning af flygtninge (for at lette integrationen og for at undgå ghettodannelser)
- understøtte det frivillige arbejde, der udføres for at integrere flygtninge i lokalsamfundet
- skabe en holdningsændring i retning af, at flygtninge ikke blot er en byrde, men at de også kan tilføre samfundet værdi.

Der skal være plads til forskellighed, men det er den danske kultur, der er grundlaget. Flygtninge har ret til at leve deres eget liv, men vi skal gøre det klart for dem, at "... ligestilling, demokrati, tros- og ytringsfrihed er ufravigelige principper i det danske samfund." (Uddrag af Billund Kommunes integrationspolitik).

Med hensyn til indvandrere, der har fået beskæftigelse i kommunen, må der gøres en målrettet indsats for integrationen af deres ægtefæller. Det kan ske gennem bosætningspolitikken og ved tiltag, der skal sikre ægtefællerne en tilknytning til arbejdsmarkedet.